

Kresťanský týždenník pre mladých duchom

číslo 13 | 2. apríl 2006 | ročník XVII. | cena 10 Sk

Zinn

Sestra Dária

**Sme otvorení
pre všetkých**

Kolkokrát som už zažil podobné rozhovory v malých, privátnych spoločnostiach veriacich katolíkov kdekoľvek na svete: pri úvahách o tom, akým smerom sa bude vyvíjať cirkev, zaznievali hlasy kňazov a rehoľníkov, že mnohé z toho, čo dnes platí ako zásada *sine qua non*, v budúcnosti nebude aktuálne: zrušenie povinného celibátu ako podmienky pre kňazstvo, svätenie žien a pod.

Kolkokrát si už trúfli a nadalej trúfajú zástupcovia hierarchickej cirkvi takto hovoriť z neoficiálnych miest ambón či kazateľníc v kruhoch malých skupín, kde nieto mikrofónov alebo dozorcov (donášačov), ktorí by mohli nepriamo ohroziť ich postavenie.

Sem-tam sa dokonca objaví náznak diskusie na túto tému i v kritických, avšak neoficiálnych katolíckych periodikách. A tak mi stále chýba otvorená, vecná a konsekventná diskusia na túto tému práve na verejných miestach – či už v kostoloch alebo na stránkach oficiálnych katolíckych týždenníkov. O to viac ma potešilo, ba priam zaskočilo, nedávne vysielanie nedeľného rakúskeho rozhlasu Ö1. Tento klasický a konzervatívny rozhlas, rešpektujúci nedeľu ako Sviatok Pána, venuje skoro celé nedeľné dopoludnie práve náboženským témam: najskôr sú to myšlienky na úvod dňa – na zamyslenie, potom nasleduje ko-

Ako dlho ešte?

mentár k nedeľnému evanjeliu, ktorý často uvádza buď viedenský kardinál Schönborn alebo niektorý kňaz jeho diecézy, a sviatočné dopoludnie býva nakoniec uzavreté priamym prenosom omše, ktorá je každú nedeľu z iného miesta a kostola.

V to ráno, 12. marca tohto roku, medzi siedmou a ôsmou hodinou viedla redaktorka rozhlasu rozhovor s jedným známym rakúskym kňazom, jezuitom P. Leom Wallnerom.

Rozhovor s ním sa uskutočnil z dvoch dôvodov: P. Leo pracoval celé desaťročia v rakúskom rozhlase ako spravodajca náboženských relácií a v týchto dňoch sa dožil 75 rokov. Tento kňaz priamo alebo nepriamo poznačil mnoho ľudí, dalo by sa dokonca povedať, jednu celú generáciu v Rakúsku. Jeho sympatický hlas, erudovanosť, ale i odvaha hovoriť o aktuálnych svetových témach a témach cirkvi spravili z neho uznanú osobnosť. A tak som i ja so záujmom zbystril sluch.

A neľutoval som. Rozhovor sa totiž viedol – dovolím si tvrdiť – o momentálne najháklivejších témach katolíckej cirkvi: Zrušenie povinného celibátu a svätenie žien.

S prvým problémom bola rozoberaná i otázka svätenia ženatých mužov. P. Wallner je nielen zástancom zdobrovohnenia celibátu, je i za to, aby došlo k radikálnemu zlomu v myslení hierarchickej cirkvi a aby bolo čo

najrýchlejšie povolené svätiť nielen ženatých mužov tzv. viri probati, ale aby svätenie bolo umožnené i tým, ktorí dlhodobo pracujú s chorými ľuďmi. „Predstavte si situáciu, keď nejaký muž pracuje denno-denne s chorými ľuďmi a tí si na neho zvyknú, rozprávajú sa s ním o všetkom možnom a jedného dňa, bez toho, aby ich rozhovor nazvali spovedou, zveria sa tomuto človeku i s najhlbšími zákami svojej duše a povedia mu o tom, čo ich trápi, sužuje, čo im nedá spať... Ten dobrý človek nájde pre choreho celkom iste slová útechy, avšak rozhršenie mu dať nemôže... Ten človek by mal už len z úradu svojej činnosti mať právo môcť udeliť takýmto ľuďom rozhršenie!“

No ešte silnejšie zapôsobili na mňa slová o tom, že jedného dňa bude cirkev svätiť na kňazov i ženy. „Je to iba otázka času. Cirkev bude musieť rešpektovať povolanie ku kňazstvu ako povolanie Božie a Boh nerobí medzi mužom a ženou rozdiely.“

Na otázku redaktorky, kedy sa to stane, povedal: „Ja sa toho už nedožijem, vy snáď áno.“

V ten deň som zhodou okolností nemal žiadne veľké plány. Chcel som ho využiť na odpočinok, návštevu nedeľnej bohoslužby a návštevu niekoľkých osôb v domove dôchodcov vo Viedni. A tak som hneď po ôsmej hodine vyrzil z bytu, aby som sa zúčastnil omše, ktorá

ilustr. foto MÁRIA ŽARNAYOVA

bola slúžená práve v domove dôchodcov. Po omši už na mňa čakali dve staršie ženy, ktoré navštevujem pravidelne už skoro dve desaťročia. Jedna z nich mala nedávno 87 rokov, druhá má vyše 80. Bez toho, aby som plánoval nejaký konkrétny rozhovor, nadhodili tému rannej besedy v rozhlase s P. Wallnerom. Bol som prekvapený nielen tým, že ten rozhovor počuli, ale hlavne ich sviežim duchom: i pre ne je len otázka času, kedy cirkev zmení tieto nariadenia.

Po obede som zase navštívil jedno zhromaždenie tretieho františkánskeho rádu, na ktoré ma pozval môj viedenský priateľ, kňaz z rehole kapucínov. I na tomto zhromaždení, bez toho, žeby som načal ranný rozhovor z rádia, prišla na pretras jeho téma. I títo ľudia počuli vysielanie a chceli mi o ňom referovať...

Ten deň bol vskutku zaujímavý. Všetko to, čo sa udialo, ma nielen potešilo a utvrdilo v tom,

že je to správna cesta, ale prímalo tiež k zamysleniu nad tým, čo sa ešte len v nedávnej minulosti odohralo na území ČSSR. Pri spomienke na to, ako sa oficiálna hierarchická cirkev zachovala k mnohým kňazom a rehoľníkom, ktorí boli za komunizmu tajne vysvätení na kňazov či biskupov, no ich svätenie nebolo oficiálne uznané, je mi ešte dnes smutno. Netvrdím, že za komunizmu bola v cirkevnej spoločnosti perfektná atmosféra. Áno, dochádzalo k mnohým chybám a omylom. Lenže taká bola doba. Bolo treba žiť a bolo treba počúvať hlas svedomia a konať podľa neho. Rím bol na inom konci sveta. Tvrďím však a za týmto názorom si stojím, že cirkev za komunizmu prežila na území ČSSR najmä vďaka tajne pôsobiacim duchovným kňazom, rehoľníkom a obetiam i modlitbám nespočetných veriacich – laikov, ktorí mnohokrát s nasadením vlastného života a slobody šíрили a žili svoje každodenné kresťanstvo. Mnohí

z nich boli ženatí, otcovia a matky detí, manželia a museli sa predovšetkým starať o blaho svojej vlastnej rodiny. Tisíce z nich boli fraškovým spôsobom odsúdení, zbavení úradov, sedeli dlhé roky vo väzení a po návrate z väzenia pracovali ako obyčajní čističi okien, upratovači a upratovačky, robotníci, závozníci, i keď to boli univerzitní či vysokoškolskí absolventi. V snahe prežiť a šíriť kresťanstvo ďalej, lebo v tej dobe nikto ani len nemohol tušiť, že tá hrozná doba raz predsa len skončí, našli niektorí biskupi odvahu vysvätiť na kňazov i ženatých mužov, ba dokonca i ženy, lebo tým aspoň zmenšili podozrenie tajnej, štátnej polície, že len slobodní muži môžu byť kňazi. Mnohí z týchto vysvätených kňazov a žien žijú dodnes. Žijú už v slobodnom a demokratickom štáte Čiech a Slovenska. Žijú však v oveľa väčšej izolácii, ako tomu bolo v dobe komunizmu: vtedy totiž, všetci tí, čo žili v malých spoločnostiach, o sebe vedeli, navzájom sa podporovali, udržiavali pravidelné styky, vytvárali nádherné a živé komunity. Dnes majú zákaz vykonávania svojich úradov, zákaz voľného prejavu a musia si dávať pozor, s kým sa stretávajú a čo hovoria, lebo inak sa vystavujú nebezpečenstvu, že uvalia na seba cirkevne tresty.

Keby som žil v 15. storočí, dokázal by som to pochopiť. Bolo to obdobie inkvizície. Žijem však v 21. storočí.

PETER ŽALOUDEK ■

Autor je teológ, publicista, žije vo Viedni.
www.peter.zaloudek.sk